

ESTONIA

Kansallisteatterissa 20.5.1967

Giuseppe Verdi OTELLO

Nelinäytöksinen ooppera

Libretto William Shakespearen draaman mukaan Arrigo Boito

Kapellimestari Neuvosto-Eestin ansioitunut taiteilija Neeme Järvi

Ohjaus Neuvosto-Eestin ansioitunut taiteilija Paul Mägi

Lavastus ja puvut Eldor Renter

Kuoromestarit Neuvosto-Eestin ansioitunut taiteilija Tiiu Targama,

Ira Trilljärv ja Neuvosto-Eestin ansioitunut taiteilija Uno Järvela

Konserttimestarit Neuvosto-Eestin ansioitunut taiteilija Tekla Koha ja Raivo Kursk

Henkilöt:

Otello, Venetsian sotapäällikkö, mauri Aleksander Püvi

Jago, vänrikki Neuvostoliiton kansantaitelija Georg Ots

Cassio, kapteeni Neuvosto-Eestin kansantaitelija Viktor Gurjev

Roderigo, venetsialainen aatelismies Enno Eesmaa

Lodovico, Venetsian tasavallan lähettiläs Artur Linnamägi

Montano, Kyproksen käskynhaltija Ervin Kärvet

Lähetti Illart Orav

Desdemona, Otellon puoliso Neuvosto-Eestin ansioitunut taiteilija

Liidia Panova

Emilia, Jagon puoliso, Desdemonan seuranainen Urve Tauts

Venetsian tasavallan sotilaita ja merimiehiä, Kyproksen kansaa

Tapahtumapaikka: Kyproksen satamakaupunki

Tapahtuma-aika: 1400-luvun loppu

Väliajat I, II ja III näytöksen jälkeen

Näytännön ohjaaja August Sepp

Orkesterin konserttimestari Neuvosto-Eestin ansioitunut taiteilija

Hugo Schüts

NEUVOSTOLIITON KANSANTAITEILIJA GEORG OTS on maansa suosituimpia laulajia, jonka taide on ooppera- ja operettinäyttämön, konserttitalien, radion, television ja äänilevyjen välityksellä saavuttanut melkein jokaisen kodin. Voidaan sanoa, että Georg Ots on Eestin taiteen ja kulttuurin huomattavimpia edustajia syntymämaansa rajojen ulkopuolella.

Ots kasvoi musikaalisessa kodissa. Hänen isänsä Karl Ots oli 20-luvulta lähtien johtava oopperatenori Estonia-teatterissa. Ehkä siitä johtui, että poika seurasi isänsä jälkiä. Laulajan uransa Georg Ots aloitti toisen maailmansodan aikana Eestin Valtion Taideyhdyessä Jaroslavlissa. Musiikkikoulutuksensa hän sai Tallinnan Konservatoriossa professori Tiit Kuusikin oppilaana. Otsin ensimmäinen suuri menestys oli esiintyminen Rombergin operetissa »Erämaan laulu» ja Benatzkin operetissa »Kolme muskettisoturia».

Nykyään Ots saattaa muistella jo yli viittäkymmentä roolia sekä oopperoissa että opereteissa. Oopperanäyttämöllä hän on esittänyt Oneginin, Don Juanin, Demonin, Jagon ja Porgyn osat. Erilaisia aikakausia, eriäviä tyylejä, eriäviä rooleja, mutta jokainen osasuoritus on toistumaton. Georg Otsin parhaat osasuoritukset kuuluvat eestiläisen oopperataiteen mestariluomuksien joukkoon. Tämä tekee myös ymmärrettäväksi hänen kansansuosionsa sekä kotona että ulkomailla.

Paitsi oopperaan Georg Ots on antanut korvaamattoman panoksen myös kevyen musiikin kehitykseen. Hänen konserttimatkansa ovat ulottuneet Ruotsiin, Saksaan Demokraattiseen Tasavaltaan, Tšekkoslovakiaan, Jugoslaviaan ja Yhdistyneeseen Arabitasavaltaan. Vuodesta 1951 lähtien hän on usein esiintynyt Suomessa. Lukuisat esiintymiset konserttilavalla, radiossa, televisiossa sekä äänilevyt ovat tehneet hänen taiteensa läheiseksi miljoonille ihmisille. Ansioistaan neuvostoliittolaisen laulutaitteen kehittämisessä Georg Otsille myönnettiin v. 1960 Neuvostoliiton kansantaiteilijan arvonimi.

OOPERAN SOLISTI LIIDIA PANOVA on syntynyt vuonna 1928, käynyt Tallinnan Musiikkikoulun ja laulanut vuodesta 1953 Estonia-teatterin oopperakuorossa, kunnes pääsi vuonna 1960 solistiksi. Aluksi hän lauloi mezzosopraanoa, mutta aivan viime aikoina on laulanut etupäässä sopraanoa. Hänen yli kolmestakymmenestä roolistansa huomattavampia ovat olleet Amneris, Desdemona, Bess sekä erityisesti Lillyn osa Porterin musiikissa »Kiss me Kate». Vuonna 1966 Liidia Panova sai Eestin ansioituneen taiteilijan arvonimen.

»OTELLON» NIMIOSASSA ESIINTYVÄ ALEKSANDER PÜVI on syntynyt vuonna 1921. Lopetettuaan vuonna 1956 opintonsa Tallinnan Valtiollisessa Konservatoriossa, jossa hän oli professori Aleksander Arderin oppilaana, Püvi on esiintynyt Estonia-teatterin solistina. Hänen äänineksensä on erittäin hyvä. Vuonna 1951 Püvi voitti ensimmäisen palkinnon Berliinin Nuorisofestivaalien laulukilpailussa. Hän on esiintynyt Bulgariassa ja Neuvostoliitossa (Moskovan Suuressa Teatterissa ja Leningradissa). Tärkeimpiä rooleja ovat olleet don José, Canio, Radames, Otello sekä Neemen osa Eugen Kapin oopperassa »Kostontulet».

NEUVOSTO-EESTIN ANSIOITUNUT TAITEILIJÄ NEEME JÄRVI on Eestin nuoremman muusikkopolven huomattavimpia ja lahjakkaimpia edustajia. Hän sai musiikkikoulutuksensa Tallinnan Musiikkiopistossa ja vuosina 1955–1960 Leningradin Konservatoriossa, jossa hänen opettajanaan oli professori N. Rabinovitš. V. 1966 Järvi päätti Leningradin Konservatorion professori Jevgeni Mravinskin ohjaamana.

Vuodesta 1963 lähtien N. Järvi on toiminut Estonia-teatterin ja Eestin Radion sinfoniaorkesterin pääkapellimestarina. Hänen johtaminaan on Tallinnassa soitettu melkein koko maailman sinfonisen tuotannon parhaat teokset, suurimuotoisista vokaali-sinfonisista luomuksista esim. G. Verdin »Requiem», J. S. Bachin »Matteuspassio», I. Stravinskin »Kuningas Oidipus» jne.

Estonia-teatterin ohjelmistosta hän on huomattavin taiteellisin tuloksin johtanut G. Verdin »Othellon» ja »Aidan», G. Bizet'n »Carmenin», G. Puccinin »Madame Butterflyn». G. Gershwinin »Porgyn ja Bessin», eestiläisen säveltäjän Eino Tambergin »Rautaisen kodin» jne.

Neeme Järvi on esiintynyt melkein kaikissa Neuvostoliiton musiikkikeskuksissa. Viime vuosina hän on usein johtanut orkesteria sellaisten koko maailmassa tunnettujen taiteilijain konserteissa kuin Emil Gilels, David Oistrach, Mstislav Rostropovitš, Daniel Šafran jne. Hän toimi myös v. 1965 kapellimestarina niiden viulutaiteilijoiden konserteissa, jotka osallistuivat Moskovassa III Tšaikovski-kilpailuun. Samana vuonna hän johti Moskovassa konserttisarjan, jonka ohjelmistossa olivat kaikki Brahmsin sinfoniat ja Beethovenin pianokonsertot. Solistina oli Emil Gilels.

Kotimaan rajojen ulkopuolella N. Järvi on johtanut sinfoniakonsertteja Bulgariassa, Tšekkoslovakiassa ja Suomessa (v. 1965 Turussa, 1966 Helsingissä). V. 1967 hän johti kahdeksan sinfoniakonserttia Englannissa — mm. Lontoossa, Cambridgessä, Newcastlella, Glasgowissa. Ansioistaan Eestin musiikkikulttuurin kehittämisessä Neeme Järvelle myönnettiin v. 1965 Neuvosto-Eestin ansioituneen taiteilijan arvonimi.